

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง อ่านจับใจความ

ครูผู้สอน ครูปรเมษฐ์ ศรีกำเนิด
ครุคณิตา หนุนอันนันต์

ສຸກາເມີຕສອນຫລູງ

(ອ່ານຈັບໃຈຄວາມ)

เมื่อบุคคลที่เรารักต้องจากไป ใกล้แสนไกลยังดินแดน
ที่เราไม่รู้จัก โดยไม่อาจหวนกลับมาได้อีก จิตใจเราจะส่งบ
ได้ยากยิ่ง ในใจเราคงมีแต่เสียงก้องขึ้นมาถามตัวเราเอง
อยู่เสมอ เขาไปอยู่ณ ที่ใด เป็นอยู่อย่างไรบ้าง สุขหรือ⁺
ทุกข์ประการใด เราจึงอดไม่ได้ที่จะต้องเป็นห่วงพากเขา
เหล่านั้น

ร่วมกันคิด พินิจบทความ

คนที่เรารักจากไปไหน

เสียชีวิต

อะไรคือสิ่งที่ทำให้เราทุกข์ใจมากที่สุด

การต้องจากกับบุคคลที่เรารัก

เหตุใดจิตใจของเรางึงสงบได้ยากเมื่อนึกถึงการจากไปของคนที่เรารัก

คิดถึง และเป็นห่วง ไม่รู้ว่าเขาจะเป็นอย่างไร

ร่วมกันคิด พินิจบทความ

การตั้งคำถาม และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ช่วยจับประเด็นสำคัญ
จากเรื่องที่อ่านได้หรือไม่

ได้

นักเรียนมีหลักในการอ่านอย่างไร จึงสามารถจับประเด็นสำคัญ
จากเรื่องที่อ่านได้

๑. ตั้งคำถาม
๒. ตอบคำถาม
๓. มีสมาร์ตในการอ่าน

ชิงสุกก่อนห้าม

ทำสิ่งที่ยังไม่สมควรแก่วัยหรืออย่างไม่ถึงเวลา

การอ่านจับใจความสำคัญ ทำให้เรา
สามารถเข้าใจในเนื้อหาของเรื่อง ได้เป็น
อย่างดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอ่านจับใจความได้
๒. อ่านจับใจความในเวลาที่กำหนดได้
๓. บอกประโยชน์ของการอ่านจับใจความได้

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักการอ่านจับใจความ

หน่วยเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุภาษิตสอนหญิง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สุภาษิตสอนหญิง (อ่านจับใจความเรื่อง)

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ๗๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ใจความสำคัญ คือ ข้อความสำคัญของเรื่อง จะตัดออกไปไม่ได้ ถ้าตัดออกไปจะทำให้เนื้อความเปลี่ยนแปลงไปหรือได้ความไม่ครบถ้วน การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องมีสมการในการอ่าน และผู้อ่านจะต้องเข้าใจเรื่องที่อ่าน แล้วตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร และตอบคำถามเหล่านั้นแต่เพียงสั้นๆ แต่ให้ได้ใจความชัดเจน จากนั้นนำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยคหรือข้อความสั้นๆ

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ในหนึ่งย่อหน้าจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงใจความเดียว นอกนั้นจะเป็นใจความรอง ซึ่งใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่างๆ ของเรื่องที่อ่าน อาจอยู่ส่วนต้น ส่วนกลาง หรือส่วนท้าย

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ มีดังต่อไปนี้

๑. อ่าน เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า

๒. คิด โดยตั้งคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างใด

๓. เรียน ร่างข้อความหรือคำตอบที่ได้ไว้เป็นตอนๆ

๔. เรียบเรียง นำข้อความที่สรุปไว้มาเรียบเรียงให้เป็นข้อความ โดยใช้คำสันธานเชื่อม และเป็นสำนวนภาษาของตนเอง

ตัวอย่างข้อความ

การที่เรามาอยู่ด้วยกันนุ่งขาวห่มขาว ไม่ใช่ถือแต่ศีลแปดข้อเท่านั้น แต่เราต้องนึกว่าศีลนั้นคือความเมะเบี่ยง มวินัย เรายืนอย่างมีระเบียบมวินัย นั่งอย่างมีระเบียบ กินอย่างมีระเบียบ ทำงานอย่างมีระเบียบ ดังนั้นการรักษาศีลจึงเป็นการบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำสิ่งต่างๆ

ใจความสำคัญ คือ

การรักษาศีลจึงเป็นการบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำสิ่งต่างๆ

ใบความรู้

เรื่อง หลักการอ่านจับใจความ

นักเรียนศึกษาใบความรู้

โดยต้องบอกหลักการ

อ่านจับใจความได้

อ่านจับใจความ

ข้อความสำคัญของเรื่อง

ใจความ

ไม่สามารถตัดออกได้
 เพราะทำให้เนื้อหาไม่ครบถ้วน

อ่านจับใจความ

หมายถึง การอ่านเพื่อค้นหา
สาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน

หลักการอ่านจับใจความ

อ่าน

เพื่อทำความเข้าใจ

คิด

ตั้งคำถาม ใคร ทำอะไรที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

เขียน

ร่างข้อความไว้เป็นขั้นตอน

เรียบเรียง

สรุปเป็นภาษาของตนเอง

ตัวอย่าง การอ่านจับใจความ

การเดิน การว่ายน้ำ การออกกำลังกายด้วยอุปกรณ์
ต่าง ๆ ตลอดจนการหายใจลึก ๆ ล้วนมีส่วนทำให้
สุขภาพแข็งแรง
ใจความสำคัญ คือ การทำให้สุขภาพแข็งแรง สามารถทำได้
หลายวิธี

ตัวอย่าง การอ่านจับใจความ

การอดนอนจัดเป็นสาเหตุอย่างหนึ่ง อาจส่งผลให้เกิดสิวได้ เพราะความเครียดส่งผลกระทบต่อระบบต่าง ๆ ของร่างกาย มีการเปลี่ยนแปลงระดับฮอร์โมน ซึ่งส่งผลให้เกิดการแห้งของสิวได้ สังเกตได้ว่า เด็กวัยรุ่นหลายคนพอกล้าสอ卜 จะมีสิวแห้งขึ้น ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเครียดนั่นเอง

ใจความสำคัญ คือ การอดนอนจัดเป็นสาเหตุอย่างหนึ่ง ของการเกิดสิว ซึ่งเป็นผลมาจากการเครียด

ตัวอย่าง การอ่านจับใจความ

เลียสินสงวนศักดิ์ไว้

วงศ์หงส์

เลียศักดิ์สูประสงค์

สิงรุ้ง

เลียรู๊เร่งดำรง

ความสัตย์ ไวน่า

เลียสัตย์ อย่าเลียลู๊

ชีพม้ายมรณา

ใจความสำคัญ คือ ขอยอมตาม ถ้าต้องเลียความสัตย์

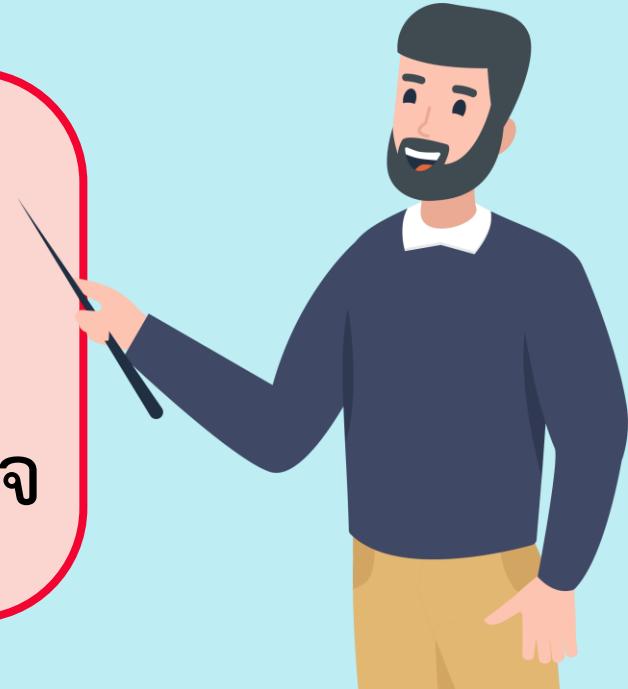
อ่านจับใจความ

เรื่อง อย่าชิงสุกก่อนห่ำมไม่งามดี

นักเรียนอ่านจับใจความเนื้อเรื่อง

“อย่าชิงสุกก่อนห่ำมไม่งามดี”

แล้วทำใบงาน เรื่อง สุภาษิตสอนหลูงสอนใจ

ใบงานที่ ๑ เรื่อง สุภาษิตสอนหลูงสอนใจ

หน่วยเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุภาษิตสอนหลูง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สุภาษิตสอนหลูง (อ่านจับใจความเรื่อง)
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๖๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำอธิบาย อ่านสุภาษิตสอนหลูง แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ ข้อคิดที่ได้ และแนวทางการนำแนวคิดที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงของตนเอง

ใจความสำคัญ

.....
.....
.....
.....
.....

ข้อคิดที่ได้

.....
.....
.....
.....
.....

แนวทางการนำแนวคิดที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง

.....
.....
.....
.....
.....

ใบงาน

เรื่อง สุภาษิตสอนหลูงสอนใจ

อ่านเนื้อเรื่อง สุภาษิตสอนหลูง
แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ ข้อคิด
ที่ได้ และแนวทางการนำแนวคิดที่ได้
ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงของตนเอง

เลขที่ ๑, ๑๐, ๑๙, ๒๘, ๓๗

◎ ผู้ใดเกิดเป็นสตรีอันมีศักดิ์
บำรุงรักกายไว้ให้เป็นผล
ส่วนงามตามระบบให้ซอบกล
จึงจะพ้นภัยพาลการนินทา

เลขที่ ๒, ๑๑, ๒๐, ๒๙, ๓๘

เป็นสาวแล้วรายสวยสะอาด

ก็หมายมาดเหมือนมณีอันมีค่า

แม่นแตกร้าวранร้อยถอยราคากา

จะployพาห้อมหายจากภายนาง

เลขที่ ๓, ๑๒, ๒๑, ๓๐, ๓๙

จะนุ่งห่มดูพօสมศักดิ์ส่งวน

ให้สมควรรับพักตร์ตามศักดิ์ศรี

จะผัดหน้าหาแป้งแต่งอินทรีย์

ดูฉวีผิวนீออย่าเหลือเกิน

เลขที่ ๔, ๓๓, ๒๒, ๓๑, ๕๐

แม่นลูกดิจิจะมีศรีส่ง

ญาติวงศ์พงศากີผ่องໄສ

ถึงเพื่อนบ้านฐานถินที่ใกล้ใกล

ก้มใจสรรสบรัญเจรัญพร

เลขที่ ๕, ๑๔, ๒๓, ๓๒, ๔๑

จงรักนวลดส่วนงานห้ามใจไว้
อย่าหลงให้ลืมจำคำที่ร่ำสอน
คิดถึงหน้าบิดาและมารดร
อย่ารีบร้อนเร็วนักมักไม่ดี

เลขที่ ๖, ๑๕, ๒๔, ๓๓, ๔๗

เมื่อสุกงอมหอมหวานจึงควรหล่น

อยู่กับต้นอย่าให้พรางไปจากที่

อย่าซิงสุกก่อนห้ามไม่งามดี

เมื่อบุญมีคงจะมาอย่าประมาท

เลขที่ ๗, ๑๖, ๒๕, ๓๔, ๔๓

อย่าคิดเลยคุ่เชยคงหาได้
อุตสาห์ทำลำไพ่เก็บประสม
อย่าเกียจคร้านการสตริจनิยม
จะอุดมสินทรัพย์ไม่อับจน

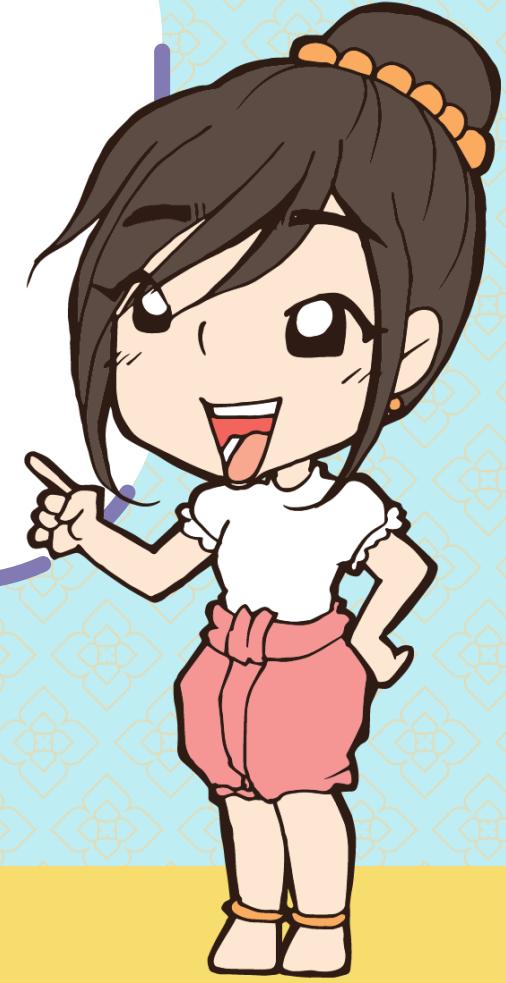
เลขที่ ๘, ๑๗, ๒๖, ๓๕, ๔๔

ถ้าแม้มันทำสิ่งใดให้ตลอด
อย่าทิ้งทอดเที่ยวไปไม่เป็นผล
เขมั่นชะมักรกงานการของตน
อย่าซุกซนคบเพื่อนไม่เหลือเชื่อ

เลขที่ ๙, ๑๘, ๒๗, ๓๖, ๔๕

เมื่อเห็นอยู่อ่อนน้อมหลับอยู่กับบ้าน
อย่าเที่ยวพล่านพูดผลประจ๊อประเจ
อะไรมากราวเกริยวยอย่าเหลียวแล
ฟังให้แน่เนื้อความค่อยตามกัน ๆ

สรุปใจความ ตามท่องเร่อง

เลขที่ ๑, ๑๐, ๑๙, ๒๘, ๓๗

◎ ผู้ใดเกิดเป็นสตรีอันมีศักดิ์

บำรุงรักกายไว้ให้เป็นผล

ส่วนงามตามระบบให้ชوبกล

จึงจะพ้นภัยพาลการนินทา

ใจความสำคัญ ผู้หญิงต้องรักนวลส่วนตัว

ข้อคิดที่ได้

การรักนวลส่วนตัวเป็นสิ่งที่ผู้หญิงควรกระทำ

การนำไปใช้

ไม่ทำในสิ่งที่ไม่สมควรก่อนเวลาอันควร

เลขที่ ๒, ๑๑, ๒๐, ๒๙, ๓๘

เป็นสาวแล้วเรื่อยสวยสะอาด

ก็หมายมาดเหมือนมณีอันมีค่า

แม้นแตกร้าวранร้อยถอยราคาก

จะployพาหอมหายจากภายนาง

ใจความสำคัญ

ผู้หญิงเปรียบเหมือนแก้วมณีอันมีค่า หากแตกร้าวไป
ก็หมดค่าในตัวตน

ข้อคิดที่ได้

กระทำตนให้มีค่า เช่น แก้วมณี

การนำไปใช้

ก่อนทำอะไรต้องคิดให้ดี เพราะถ้าหากผิดพลาดไป
เปรียบเหมือนแก้วมณีที่แตกร้าว ไม่สามารถซ่อมแซมดังเดิมได้

เลขที่ ๓, ๑๒, ๒๑, ๓๐, ๓๙

จะนุ่งห่มดูพอสมศักดิ์ส่งวน

ให้สมควรรับพักตร์ตามศักดิ์ศรี

จะผัดหน้าหาแป้งแต่งอินทรีย์

ดูฉวีผิวนี้อย่าเหลือเกิน

ใจความสำคัญ จะแต่งกายนุ่งห่มสิ่งใดต้องให้เรียบร้อยพ่องาม

ข้อคิดที่ได้

แต่งกายให้พ่องาม

การนำไปใช้

เลือกเครื่องแต่งกายที่เหมาะสมกับตัวเรา ไม่แต่งจนเกินงาม

เลขที่ ๔, ๓๓, ๒๒, ๓๑, ๕๐

แม่นลูกดีก็จะมีศรีส่ง่า

ญาติวงศ์พงศากີຜ່ອງໄສ
ถຶງເພື່ອນບ້ານຮູນຄື່ນທີ່ໄກລ້າໄກລ

ກົມໃຈສຣເສຣີຢູ່ເຈີຢູ່ພຣ

ໃຈຄວາມສໍາຄັງ
ພ່ວແມ່ທີ່ມີລູກປະພຸຕິດີ ພູມຕີພື້ນ້ອງ ຮວມຄົງບຸຄຄລອື່ນ
ຕ່າງພາກັນສຣເສຣີຢູ່

ຂ້ອຍດີທີ່ໄດ້
ການນຳໄປໃຊ້
ຄ້າປະພຸຕິຕົນດີ ຜູ້ຄົນຕ່າງພາກັນຍກຍ່ອງສຣເສຣີຢູ່
ປະພຸຕິ ປົກົບຕົນເປັນຄົນດີ ອຍ່າໄຫ້ໂຄຮວ່າໄດ້

เลขที่ ๕, ๑๔, ๒๓, ๓๒, ๔๑

จงรักนวลดส่วนงานห้ามใจไว้

อย่าหลงให้ลจำคำที่ร่ำสอน

คิดถึงหน้าบิดาเเลมารดร

อย่ารีบร้อนเร็วนักมักไม่ดี

ใจความสำคัญ

ต้องรักนวลดส่วนตัว ก่อนจะทำสิ่งใดให้นึกถึงคำสอน
ของพ่อแม่ก่อน

ข้อคิดที่ได้

รักนวลดส่วนตัว

การนำไปใช้

ก่อนที่จะทำสิ่งใดก็ตาม ให้นึกถึงคำสอนของพ่อแม่

เลขที่ ๖, ๑๕, ๒๔, ๓๓, ๔๗

เมื่อสุกงอมหอมหวานจึงควรหล่น
อยู่กับต้นอย่าให้พรางไปจากที่
อย่าชิงสุกก่อนห้ามไม่งามดี
เมื่อบุญมีคงจะมาอย่าประรามภ

ใจความสำคัญ ผลไม้ควรที่จะอยู่บนต้นจนกว่าจะสุกงอม จึงสมควรหล่นจากต้น

ข้อคิดที่ได้	อย่าชิงสุกก่อนห้าม
การนำไปใช้	อย่าด่วนทำสิ่งใดก่อนเวลาอันสมควร

เลขที่ ๗, ๑๖, ๒๕, ๓๔, ๔๓

อย่าคิดเลยคู่เซยคงหาได้
อุตส่าห์ทำลำไผ่เก็บประสม
อย่าเกียจคร้านการสร้างนิยม
จะอุดมสินทรัพย์ไม่อับจน

ใจความสำคัญ อย่ารีบคิดเรื่องการมีคู่ครอง ให้ขยันทำงานเก็บเงิน จะได้มีกินมีใช้
ข้อคิดที่ได้ รู้จักขยันทำงานเก็บเงิน
การนำไปใช้ ไม่เกียจคร้านในการทำงาน หมั่นเก็บเงินเก็บทองไว้

เลขที่ ๘, ๑๗, ๒๖, ๓๕, ๔๔

ถ้าแม่นทำสิ่งใดให้ตลอด
อย่าทิ้งทอดเที่ยวไปไม่เป็นผล
เข้มขัมกรร堪การของตน
อย่าชุกชนคนเพื่อนไม่เหลือเช่นนี้

ใจความสำคัญ ทำงานได ให้ตั้งใจทำงานสำเร็จ ไม่ใช่เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา¹
ข้อคิดที่ได ตั้งใจทำงานของตนเอง²
การนำไปใช เวลาทำงานต้องมีความเอาใจใส่กับงานจนสำเร็จ

เลขที่ ๙, ๑๘, ๒๗, ๓๖, ๔๕

เมื่อเห็นน้ำอ่อนนอนหลับอยู่กับบ้าน
อย่าเที่ยวพล่านพูดผลอประจ้อประแจ
อะไรฉาวราวดรีຍວอย่าเหลียวแล
ฟังให้แน่นื้อความค่อยถามกัน ๆ

ใจความสำคัญ	ให้รู้จักอยู่บ้าน อย่าพูดเพ้อเจ้อ ประจำบประจำ พังสิ่งได้แล้วคิดก่อน
ข้อคิดที่ได้	พังหูไว้หู, ไม่พูดประจำบประจำ
การนำไปใช้	ไม่เชื่อคำพูดของใครง่าย ๆ

สรุปบทเรียน

พากเพียรความรู้

คำถามน่าคิด พินิจพิจารณา

การอ่านจับใจความได้ดีมีประสิทธิภาพ
มีประโยชน์กับผู้อ่านอย่างไร

ทำให้ผู้อ่านสามารถนำข้อคิดที่ได้
ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิผล
และประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง อ่านบทร้อยกรอง

สิ่งที่ต้องเตรียม

หนังสือวรรณคดีสำนวน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖